

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/122/2002

POPARCIE DLA INTEGRACJI POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, LIPIEC 2002

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Zamiar uczestniczenia w referendum dotyczącym przystąpienia Polski do Unii Europejskiej deklaruje - podobnie jak w czerwcu - blisko trzy czwarte ankietowanych (73%), w tym 61% zapowiada, że na pewno weźmie udział w głosowaniu¹.

Tabela 1

Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy wziął(ęła)by Pan(i) w nim udział?	Deklaracje badanych według terminów badań				
	III 2002	IV 2002	V 2002	VI 2002	VII 2002
	w procentach				
Na pewno wziął(ęła)bym w nim udział	51	60	60	58	61
Raczej wziął(ęła)bym w nim udział	15	14	12	14	12
Jeszcze nie wiem, czy wziął(ęła)bym w nim udział, trudno powiedzieć	14	14	14	14	12
Raczej nie wziął(ęła)bym w nim udziału	7	5	5	4	5
Na pewno nie wziął(ęła)bym w nim udziału	13	7	9	11	10

Najliczniej zamierzają stawić się przy urnach osoby z wyższym wykształceniem (89%), kadra kierownicza i inteligencja (91%), badani pracujący na własny rachunek (86%) oraz uczniowie i studenci (85%).

W ciągu ostatniego miesiąca nieco wzrosło poparcie dla integracji wśród potencjalnych uczestników referendum akcesyjnego - 69% z nich chce opowiedzieć się za wejściem Polski do Unii Europejskiej, a 22% zapowiada, że będzie głosować przeciw.

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (146) przeprowadzono w dniach 5-8 lipca 2002 roku na 1024-osobowej reprezentatywnej próbie losowo-adresowej dorosłych mieszkańców Polski.

Tabela 2

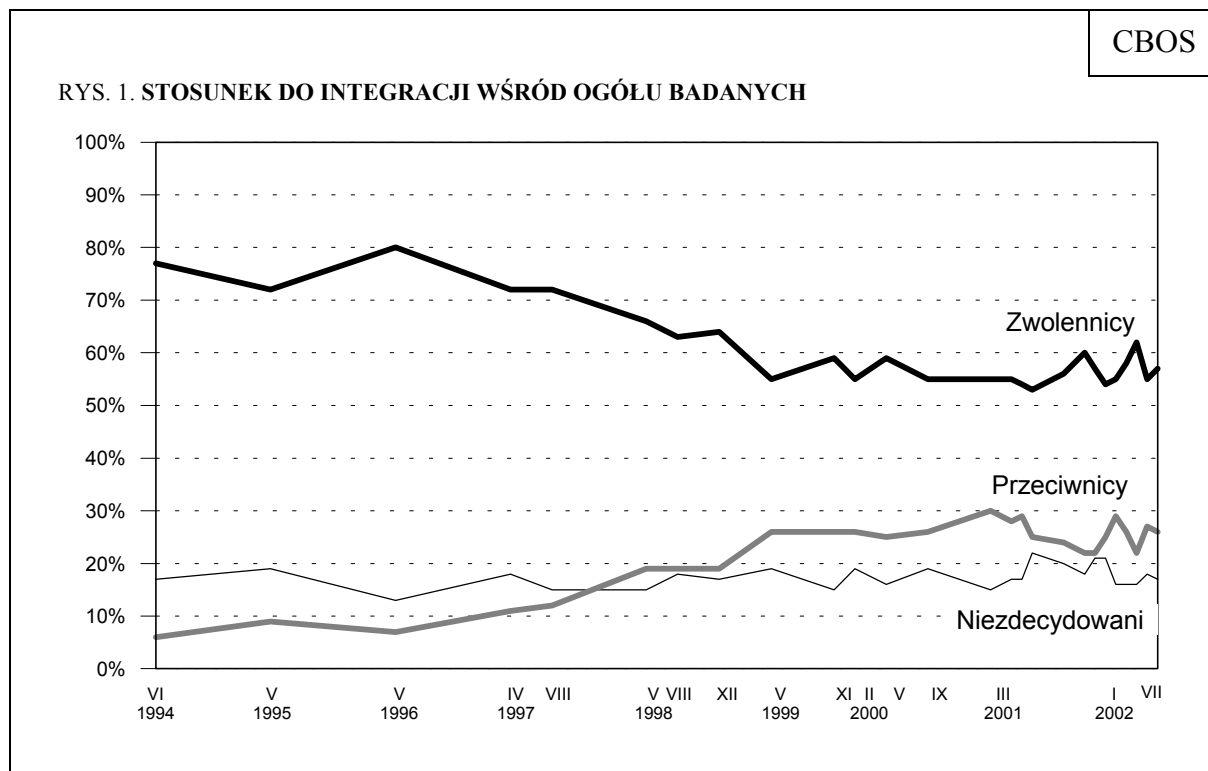
Czy w referendum głosował(a)by Pan(i):	Odpowiedzi osób deklarujących zamiar uczestniczenia w referendum według terminów badań				
	III 2002 (N=702)	IV 2002 (N=777)	V 2002 (N=750)	VI 2002 (N=764)	VII 2002 (N=751)
	w procentach				
- za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej	67	66	75	66	69
- przeciw przystąpieniu Polski do Unii Europejskiej	25	25	19	26	22
Trudno powiedzieć	8	9	6	8	8

O stosunek do integracji zapytaliśmy także badanych niezamierzających uczestniczyć w referendum oraz tych, którzy jeszcze nie wiedzą, czy pójść głosować. Większość z nich to osoby niemające wyrobionej opinii w sprawie integracji (39%) bądź też jej przeciwnicy (38%). Tylko niespełna jedną czwartą tej grupy (23%) można zaliczyć do zwolenników członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Oznacza to, że w całym społeczeństwie poparcie dla integracji jest niższe niż wśród prawdopodobnych uczestników referendum akcesyjnego. W porównaniu z czerwcem stosunek do integracji wśród ogółu respondentów - niezależnie od tego, czy chcą oni uczestniczyć w głosowaniu w tej sprawie czy też nie - minimalnie się poprawił. Za przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej opowiada się 57% ogółu badanych, a 26% jest temu przeciwnych.

Tabela 3

Stosunek do integracji wśród ogółu badanych	Wskazania według terminów badań													
	IX 2000	III 2001	V 2001	VI 2001	VII 2001	X 2001	XII 2001	I 2002	II 2002	III 2002	IV 2002	V 2002	VI 2002	VII 2002
	w procentach													
Zwolennicy	55	55	55	54	53	56	60	57	54	55	58	62	55	57
Przeciwnicy	26	30	28	29	25	24	22	22	25	29	26	22	27	26
Niezdecydowani	19	15	17	17	22	20	18	21	21	16	16	16	18	17

Do grudnia 2001 wszystkim badanym zadawano pytanie: „Gdyby obecnie odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy głosował(a)by Pan(i) za przystąpieniem Polski do UE czy przeciw?”

Poparcie dla integracji wiąże się z wykształceniem, grupą społeczno-zawodową oraz wiekiem. Osoby z wyższym i średnim wykształceniem częściej opowiadają się za członkostwem Polski w Unii Europejskiej (odpowiednio: 72% i 66% zwolenników integracji) niż ankietowani z wykształceniem podstawowym (47%) i zasadniczym zawodowym (48%). W grupach społeczno-zawodowych najwięcej zwolenników integracji jest wśród kadry kierowniczej i inteligencji (71%), pracowników umysłowych niższego szczebla (68%), a także wśród pracowników fizyczno-umysłowych (65%). Do grup najbardziej sceptycznych wobec integracji należą robotnicy niewykwalifikowani (tylko 41% zwolenników) oraz przede wszystkim rolnicy (30%). Warto zauważyć, że poparcie dla członkostwa Polski w Unii Europejskiej wśród ogółu mieszkańców wsi (44%), choć niższe niż w miastach, jest większe niż wśród samych rolników.

Integracja cieszy się ponadto dużym poparciem wśród ludzi młodych - do 24 roku życia (70% zwolenników), szczególnie uczniów i studentów (87%). Wyraźnie mniej jest ona atrakcyjna dla osób powyżej 55 roku życia (48% zwolenników).

W elektoratach partyjnych poparcie dla integracji dominuje wśród sympatyków PO, SLD i PiS. Potencjalni wyborcy Samoobrony są w tej sprawie równo podzieleni. W elektoratach PSL i LPR przeważają natomiast przeciwnicy wejścia Polski do Unii Europejskiej².

Tabela 4

Potencjalne elektoraty partii i ugrupowań politycznych	Stosunek do integracji		
	zwolennicy	przeciwnicy	niezdecydowani
	w procentach		
PO	87	13	0
SLD	74	14	12
PiS	68	16	16
Samoobrona	46	46	8
PSL	30	50	20
LPR	30	47	23

Opracowała

Beata ROGUSKA

² Ze względu na stosunkowo niewielką liczebność zwolenników PSL i LPR w badanej próbie dane dotyczące obu ugrupowań należy interpretować z ostrożnością.

A N E K S

Tabela 1. Gdyby w najbliższą niedzielę odbywało się referendum w sprawie przystąpienia Polski do Unii Europejskiej, to czy wziął(ę)by Pan(i) w nim udział? 1 - Na pewno wziął(ę)by w nim udział; 2 - Raczej wziął(ę)by w nim udział; 3 - Jeszcze nie wiem, czy wziął(ę)by w nim udział; 4 - Raczej nie wziął(ę)by w nim udziału; 5 - Na pewno nie wziął(ę)by w nim udziału

	(%)					
	1	2	3	4	5	Liczba osób
Ogółem	61	12	12	5	10	1024
Płeć						
Mężczyźni	68	13	8	4	8	489
Kobiety	55	11	15	6	12	535
Wiek						
18-24 lat	67	11	9	2	11	158
25-34	63	11	14	7	4	185
35-44	61	14	13	4	8	163
45-54	64	10	12	4	11	222
55-64	63	11	9	5	12	134
65 lat i więcej	48	16	13	7	15	163
Miejsce zamieszkania						
Wieś	57	13	11	7	12	376
Miasto do 20 tys.	68	5	13	6	8	135
20-100 tys.	58	17	14	4	7	201
101-500 tys.	67	8	10	3	13	183
501 tys. i więcej mieszk.	64	15	11	3	6	129
Wykształcenie						
Podstawowe	48	15	12	9	16	261
Zasadnicze zawodowe	54	16	16	5	9	293
Średnie	72	7	9	3	9	354
Wyższe	79	10	9	1	2	116
Grupa społ.-zaw. pracujący						
Kadra kier., inteligencja	79	12	6	0	2	86
Prac. umysł. niż. szczebla	68	8	11	5	9	87
Pracownicy fiz. - umysł.	64	5	16	5	10	75
Robotnicy wykwalifikowani	60	17	10	7	7	72
Robotnicy niewykwalifik.	55	19	4	5	17	43
Rolnicy	59	14	12	6	10	52
Pracujący na własny rach.	83	3	4	2	7	49
Bierni zawodowo						
Renciści	54	11	18	6	11	114
Emeryci	53	18	9	6	15	192
Uczniowie i studenci	77	8	10	3	3	68
Bezrobotni	57	12	15	6	11	144
Gospodynie domowe i inni	42	13	24	8	13	42
Pracuje w:						
inst. państw., publicznej	65	12	11	4	7	148
spółce właścicieli						
prywatnych i państwa	72	15	3	5	4	67
sekt. pryw. poza rolnict.	71	7	10	4	8	202
prywatnym gosp. rolnym	57	13	11	5	14	57
Dochody na jedną osobę						
Do 299 zł	50	9	15	11	15	132
300-399	63	10	18	5	4	106
400-599	57	14	12	5	13	187
600-800	61	10	11	7	11	168
Powyżej 800 zł	72	11	9	3	6	162
Ocena własnych war. mater.						
Źłe	54	11	13	8	14	354
Średnie	61	13	13	3	10	472
Dobre	75	11	7	4	4	198
Udział w prakt. religijnych						
Kilka razy w tygodniu	59	8	16	5	11	68
Raz w tygodniu	60	14	12	5	9	530
1-2 razy w miesiącu	60	11	14	5	10	149
Kilka razy w roku	65	11	12	4	8	178
W ogóle nie uczestniczy	65	7	8	5	14	96
Poglądy polityczne						
Lewica	68	11	11	3	8	248
Centrum	65	11	10	5	9	282
Prawica	73	10	8	2	6	217
Trudno powiedzieć	43	15	17	9	16	277

Tabela 2. Stosunek do integracji wśród ogółu badanych

(%)

	Zwolennicy	Przeciwnicy	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	57	26	17	1024
Płeć				
Mężczyźni	60	29	11	489
Kobiety	54	24	22	535
Wiek				
18-24 lat	70	21	9	158
25-34	61	26	13	185
35-44	52	28	19	163
45-54	60	25	15	222
55-64	48	33	20	134
65 lat i więcej	48	27	24	163
Miejsce zamieszkania				
Wieś	44	35	21	376
Miasto do 20 tys.	63	23	14	135
20-100 tys.	61	23	16	201
101-500 tys.	69	19	12	183
501 tys. i więcej mieszk.	64	22	14	129
Wykształcenie				
Podstawowe	47	30	23	261
Zasadnicze zawodowe	48	36	16	293
Średnie	66	20	14	354
Wyższe	72	15	13	116
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	71	15	14	86
Prac. umysł. niż. szczebla	68	13	19	87
Pracownicy fiz.- umysł.	65	17	18	75
Robotnicy wykwalifikowani	47	42	11	72
Robotnicy niewykwalifik.	41	48	11	43
Rolnicy	30	40	30	52
Pracujący na własny rach.	63	23	14	49
Bierni zawodowo				
Renciści	48	30	22	114
Emeryci	50	27	23	192
Uczniowie i studenci	87	5	8	68
Bezrobotni	60	32	8	144
Gospodynie domowe i inni	47	36	18	42
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	62	22	16	148
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	60	27	13	67
sekt. pryw. poza rolnict.	61	23	16	202
prywatnym gosp. rolnym	28	45	27	57
Dochody na jedną osobę				
Do 299 zł	52	28	21	132
300-399	63	27	10	106
400-599	49	34	17	187
600-800	54	27	18	168
Powyżej 800 zł	68	15	17	162
Ocena własnych war. mater.				
Złe	51	31	18	354
Średnie	55	27	19	472
Dobre	74	17	9	198
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	41	27	32	68
Raz w tygodniu	55	30	15	530
1-2 razy w miesiącu	56	27	17	149
Kilka razy w roku	64	21	15	178
W ogóle nie uczestniczy	67	14	19	96
Poglądy polityczne				
Lewica	64	24	12	248
Centrum	61	25	14	282
Prawica	57	30	13	217
Trudno powiedzieć	46	27	26	277